

Układy doświadczalne - zadania

Zadanie 1.

Zastosowano 4 terminy cięcia łąbinu białego na zielonkę. Doświadczenie przeprowadzono na polu gospodarczym wycinając w różnych miejscach po 8 poletek wielkości 9 m². Plon masy zielonej w kg/poletko łąbinu białego zestawiono w poniższej tabeli.

Powtórzenia	Terminy			
	I	II	III	IV
1	290	445	520	370
2	286	450	470	405
3	266	413	516	412
4	270	448	530	403
5	301	454	475	384
6	270	442	508	410
7	264	430	485	415
8	277	438	480	377

Czy plon masy zielonej w poszczególnych terminach jest taki sam?

Zadanie 2.

Badano wpływ nawożenia azotem (uwzględniając pięć dawek) i trzech odmian jęczmienia (oznaczonych literami: K, M, P) na plon tej rośliny (q/ha). Wyniki zestawiono w tabeli.

Dawki nawożenia azotem	Odmiany		
	K	M	P
I	6,8	5,4	5,3
II	4,6	6,8	5,3
III	5,6	6,1	6,5
IV	6,1	6,0	6,3
V	4,9	5,7	7,2

Zweryfikować następujące hipotezy:

- o równości średnich dla czynnika A (odmian jęczmienia):

H_0^O : średnie plony jęczmienia dla odmian są równe.

H_1^O : średnie plony jęczmienia dla odmian nie są równe.

- o równości średnich dla czynnika B (dawek nawożenia):

H_0^D : średnie plony jęczmienia dla dawek nawożenia są równe.

H_1^D : średnie plony jęczmienia dla dawek nawożenia nie są równe.

Zadanie 3.

W celu zbadania wpływu czterech dawek nawożenia azotowego (w ilościach 0, 40, 80 i 120 kg/ha) na plonowanie lucerny przy trzech sposobach siewu (siew czysty C oraz dwa rodzaje wsiewu M i P w jęczmień jary) założono doświadczenie w czterech powtórzeniach. Dla każdej kombinacji nawożenia ze sposobem siewu zmierzono plon zielonej masy (w kg z poletka). W pierwszym pokosie uzyskano następujące obserwacje:

		Dawki nawożenia azotowego							
		0	0	40	40	80	80	120	120
Sposoby siewu	C	33,2	36,2	42,2	41,4	50,2	53,0	46,2	52,4
	C	44,2	51,0	50,6	45,2	52,6	45,0	49,0	43,6
	M	18,6	13,0	18,0	20,0	24,2	21,6	34,2	17,2
	M	14,6	18,8	14,2	19,1	16,4	19,0	15,5	22,2
	P	20,4	14,4	21,9	24,0	18,2	21,0	16,4	15,0
	P	11,0	22,6	16,2	25,6	27,3	27,6	21,6	27,8

Który z czynników miał istotny wpływ na plon masy zielonej?

Zweryfikować następujące hipotezy:

1. o równości średnich dla dawek nawożenia:

H_0^N : nawożenie nie wpływa na średnie plony masy zielonej.

H_1^N : nawożenie wpływa na średnie plony masy zielonej.

2. o równości średnich dla sposobów siewu:

H_0^S : sposoby siewu nie wpływają na średnie plony masy zielonej.

H_1^S : sposoby siewu wpływają na średnie plony masy zielonej.

3. o interakcji nawożeń ze sposobami siewu:

$H_0^{S \times N}$: interakcja nawożeń ze sposobami siewu jest nieistotna.

$H_1^{S \times N}$: interakcja nawożeń ze sposobami siewu jest istotna.

Zadanie 4.

Badano plonowanie nowej odmiany pszenżyta, stosując cztery rodzaje uprawy mechanicznej na gruntach rekultywowanych po kopalniach węgla brunatnego. Doświadczenie założono metodą bloków losowych, uzyskując następujące wyniki (w kilogramach ziarna/poletko):

Bloki	Typy uprawy mechanicznej (obiekty)			
	1	2	3	4
1	6,25	6,15	5,70	6,60

2	6,00	6,70	5,65	5,90
3	6,90	6,60	6,10	6,25
4	6,40	6,70	5,85	5,90
5	6,20	5,90	5,85	6,10

Zweryfikować hipotezę o równości średnich obiektowych:

H_0^U : średnie plony pszenżyta dla typów uprawy są równe.

H_1^U : średnie plony pszenżyta dla typów uprawy nie są równe.

Zadanie 5.

Badano wpływ stosowania pięciu herbicydów na wielkość plonu brokułów pięciu odmian wysiewanych w pięciu terminach. Oznaczmy rodzaje herbicydów jako: H1, H2, H3, H4 i H5, nazwy odmian: O1, O2, O3, O4 i O5 oraz terminy siewów: T1, T2, T3, T4 i T5. Plon brokułów z poletek wynosił:

Odmiany	Termin siewu				
	T1	T2	T3	T4	T5
O1	H1: 20,32	H2: 19,05	H3: 21,32	H4: 20,59	H5: 21,95
O2	H2: 21,05	H3: 18,59	H4: 20,84	H5: 20,86	H1: 20,89
O3	H3: 19,79	H4: 19,31	H5: 21,03	H1: 19,04	H2: 22,09
O4	H4: 19,03	H5: 22,00	H1: 18,95	H2: 18,85	H3: 18,90
O5	H5: 20,91	H1: 20,63	H2: 19,18	H3: 19,05	H4: 19,52

Zweryfikować następujące hipotezy:

1) o równości średnich dla herbicydów (obiektów)

H_0^H : średnie plony dla herbicydów (obiektów) są równe

H_1^H : średnie plony dla herbicydów (obiektów) nie są równe

2) o równości średnich dla odmian (wierszy)

H_0^O : średnie plony dla odmian (wierszy) są równe

H_1^O : średnie plony dla odmian (wierszy) nie są równe

3) o równości średnich dla terminów siewów (kolumn)

H_0^T : średnie plony dla terminów siewów (kolumn) są równe

H_1^T : średnie plony dla terminów siewów (kolumn) nie są równe.